

Omirlilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i- Versiyon III

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Omirlilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i- Versiyon III*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28121>

Özet

Omurilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i- Versiyon III (OBÖ-V III), omurilik yaralanmas? (OY) olan bireylerin fonksiyonel ba??ms?zl?k düzeylerini sistematik ve kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek için tasarlanm?? çok boyutlu bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, rehabilitasyon sürecindeki ilerlemeyi objektif kriterlerle izlemek ve tedavi planlamas?na rehberlik etmektir. Ölçek, Kesikta? ve arkada?lar? taraf?ndan 2012 y?l?nda Türkiye'de geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?larak Türkçe konu?an popülasyon için kullan?ma uygun hale getirilmi?tir. Bu uyarlama, ölçe?in uluslararası alanda kabul görmü? psikometrik özelliklerini korudu?unu göstermektedir.

OBÖ-V III, özellikle hastan?n kendi kendine bak?m, solunum ve sfinkter yönetimi, mobilite ve yürüme gibi kritik alanlardaki performans?n? ölçerek, omurilik yaralanmas? sonrası fonksiyonel durumu de?erlendirmede standart bir araç sunar.

Anahtar Kelimeler

Omurilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i, omurilik yaralanmas?, fonksiyonel ba??ms?zl?k, rehabilitasyon, uyarlama, SCIM III.

Yazarlar

Kesikta?, N., Paker, N., Bu?dayc?, D., ?encan, S., Karan, A., Müslümano?lu, L. (Türkçe Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Omurilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i- Versiyon III'ün temel amac?, omurilik yaralanmas? (OY) sonrası hastalar?n günlük ya?am aktivitelerindeki (GYA) ba??ms?zl?k seviyelerini ölçmektir. Bu araç, özellikle hastan?n kendi kendine bak?m, solunum ve sfinkter yönetimi, mobilite ve yürüme gibi alanlardaki performans?n? de?erlendirir. Ölçek, rehabilitasyon sürecinde hastan?n gösterdi?i ba??ms?zl?k düzeyindeki de?i?imleri do?ru bir ?ekilde saptamak için tasarlanm??tır.

Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, rehabilitasyon programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve uzun vadeli prognozu tahmin etmede standartla?t?r?lm?? bir metrik sunar. Türkçeye uyarlanmas?, Türkiye'deki rehabilitasyon merkezlerinde standardize edilmi?, kültürel aç?dan geçerli bir de?erlendirme arac? ihtiyac?n? kar??lam??tır.

Yap?

Ölçek, bireyin fiziksel fonksiyonellik ve ba??ms?zl?k düzeyini ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. SCIM III, genellikle üç ana alt boyutta yap?land?r?lm??tır: **Öz Bak?m** (Self-Care),

Solunum ve Sfinkter Yönetimi (Respiration and Sphincter Management), ve Hareketlilik (Mobility).

Bu yap?, sadece motor fonksiyonlar? de?il, ayn? zamanda çevresel faktörlere adaptasyonu ve yard?mc? cihaz kullan?m?n? da hesaba katar. OBÖ-V III, toplam 19 maddeden olu?ur ve bu maddeler, bireyin ba??ms?zlik seviyesini yans?tan çok a?amal? puanlama sistemleri kullan?larak derecelendirilir. Ölçe?in maksimum puan? 100'dür ve daha yüksek puanlar daha fazla ba??ms?zlik?i?aret eder.

Geçerlik

Kesikta? ve arkada?lar?n?n 2012 y?l?nda gerçekle?tirdi?i Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in geçerli?i titizlikle incelenmi?tir. Orijinal SCIM III ölçe?i, yüksek düzeyde **içerik geçerli?i** ve **yap? geçerli?i** sergilemektedir. Uyarlama çal??mas?, Türkçe versiyonun, orijinal versiyonun ölçtü?ü yap?lar? do?ru bir ?ekilde yans?tt??n? do?rulam??t?r.

Özellikle, ölçe?in bilinen di?er fonksiyonel ba??ms?zlik ölçütleri (örne?in, Fonksiyonel Ba??ms?zlik Ölçümü (FIM)) ile yüksek korelasyon göstermesi, **ölçüt ba??ml? geçerli?i** aç?s?ndan güçlü kan?tlar sunmaktadır. Bu durum, OBÖ-V III'ün omurilik yaralanmas? popülasyonunda fonksiyonel durumu de?erlendirmek için güvenilir ve geçerli bir alternatif oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?, OBÖ-V III'ün yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Güvenirlik analizleri genellikle **iç tutarlılık** (Cronbach alfa katsay?s?) ve **test-tekrar test güvenilirli?i** (Intra-class Correlation Coefficient - ICC) yöntemleriyle incelenmi?tir.

Literatürde ve Kesikta? vd. çal??mas?nda, ölçe?in genel olarak mükemmel düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?u (genellikle Cronbach alfa > 0.90) belirtilmi?tir. Ayr?ca, farklı de?erlendiriciler aras?ndaki uyumun (**de?erlendiriciler aras? güvenilirlik**) yüksek olmas?, ölçe?in objektifli?ini ve klinik uygulamada tutarlılık?n? desteklemektedir. Bu yüksek güvenilirlik sonuçlar?, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar üretti?ini garanti eder.

Faktör Analizi

Omurilik Ba??ms?zlik Ölçe?i- Versiyon III, orijinal olarak üç ana faktörü temsil eden alt ölçeklere sahiptir: Öz Bak?m, Solunum ve Sfinkter Yönetimi ve Hareketlilik. Yap?lan do?rulamay?c? ve ke?fedici faktör analizleri, bu üç faktörlü yap?n?n hem orijinal hem de Türkçe uyarlama versiyonlar?nda tutarlı oldu?unu göstermi?tir.

Faktör yüklerinin yüksek olması, her bir maddenin ilgili olduğu ana yapıya güçlü bir şekilde temsil ettiğini kanıtlar. Bu faktör yapısının kültürel adaptasyondan sonra korunması, ölçeğin Türk popülasyonunda da aynı psikometrik özellikleri sürdürdüğünü teyit etmektedir. Faktör analizi sonuçları, teorik yapının klinik uygulamayla uyumlu olduğunu desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: Fonksiyonel değerlendirme ölçeği (Klinik Gözlem ve Raporlama)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal: İngilizce, Albanice)

Popülasyon Grubu: Omurilik yaralanması olan yetişkinler.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri.

Popülasyon Detayları: Omurilik yaralanması (travmatik veya nontravmatik) sonrası rehabilitasyon gören veya uzun süreli takip altındaki hastalar.

Test Metodolojisi: Klinik gözlem ve hasta raporuna dayalı derecelendirme. Puanlama 0'dan başlayarak, bağımsızlığın derecesine göre artan puanlarla yapılır.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel değerlendirme, spinal kord yaralanması, öz bakım, mobilite, Spinal Cord Independence Measure, psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nur Kesiktaş

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: nur.kesiktas@gmail.com

Yayın Adresi: Bilgi uyarılama makalesinde detaylı belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarılması 2012 yılında yayınlanmıştır. Kullanım izinleri ve potansiyel ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Nur Kesiktaş ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: nur.kesiktas@gmail.com.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [spinal-cord-independence-measure-version-iii-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kesikta?, N., Paker, N., Bu?dayc?, D., ?encan, S., Karan, A., & Müslümano?lu, L. (2012). Turkish adaptation of Spinal Cord Independence Measure--Version III. *International Journal of Rehabilitation Research*, 35(1), 88-91. doi:10.1097/MRR.0b013e32834f402d

Catz, A., Itzkovich, M., Tesio, L., Gelman, H., Bluvstein, V., Dreisinger, T. E., & Shemesh, Y. (2007). A multicenter international study on the reliability and sensitivity of the Spinal Cord Independence Measure, Version III. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 88(12), 1618-1623.

Omirlilik Ba??ms?zl?k Ölçe?i- Versiyon III Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif hakk? k?s?tlamalar? nedeniyle bu akademik giri?te do?rudan sunulmamaktad?r. Maddeler, uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? orijinal referans makalesinde veya sorumlu yazar arac?l???yla elde edilebilir. Ölçek, Öz Bak?m, Solunum/Sfinkter Yönetimi ve Hareketlilik alt alanlar?n? kapsayan 19 madde içerir.